

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2001 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2001 N:o 1427—1432

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1427	Laki opintotukilain muuttamisesta	3941
1428	Laki sotilasavustuslain 10 a §:n muuttamisesta	3945
1429	Laki työvoimapalvelulain muuttamisesta	3946
1430	Laki työttömyysturvalain muuttamisesta	3948
1431	Laki työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta	3950
1432	Laki työllisyyslain muuttamisesta	3955

N:o 1427

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 4 ja 5 kohta, 5 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto, 14 §, 15 §:n 5 momentti, 16 a §, 19 §:n 2 momentti, 19 a §:n suomenkielinen sanamuoto, 22 §, 28 §:n 1 momentti, 34 §, 51 §:n 3 momentin 2 kohta sekä 56 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti laissa 1318/1995, 3 §:n 4 ja 5 kohta laissa 636/1998, 5 §:n 2 momentti ja 14 § laissa 41/2000, 15 §:n 5 momentti laissa 570/1994, 16 a § laeissa 1318/1995 ja 1277/2000, 19 a § laissa 734/2001, 22 § osaksi laeissa 940/1995 ja 920/1997 sekä mainitussa laissa 41/2000 ja 28 §:n 1 momentti laissa 1117/1997, sekä lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 636/1998, uusi 6 kohta, lakiin uusi 16 b § ja 25 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 457/1997 ja mainitussa laissa 41/2000, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Opintotukietuudet

Tämän lain sekä kumotun opintotukilain (28/1972) mukaisten opintolainojen erääntyneet korot voidaan tässä laissa säädetyin edellytyksin maksaa korkoavustuksena valtion varoista ilman takaisinmaksuvelvollisuutta.

HE 166/2001
SiVM 16/2001
EV 170/2001

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *korkeakoululla* yliopistolaissa (645/1997) tarkoitettuja yliopistoja ja ammatikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995) tarkoitettuja ammattikorkeakouluja;

5) *muulla oppilaitoksella* lukiolaissa (629/1998) tarkoitettua lukiokoulutusta ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tarkoitettua ammatillista koulutusta antavia oppilaitoksia sekä asetuksella säädettäviä muita julkisen valvonnan alaisia ja eräitä muita oppilaitoksia; sekä

6) *puolisoilla* aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä.

5 §

Opintotuen myöntämisen yleiset edellytykset

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon hakijan omat ja hänen vanhempiensa tulot sekä asumislisää myönnettäessä hakijan puolison tulot siten kuin tässä laissa säädetään.

14 §

Asumislisä

Asumislisään on oikeutettu opiskelija, joka asuu vuokra- tai asumisoikeusasunnossa. Asumislisään ei kuitenkaan ole oikeutettu opiskelija, joka:

- 1) asuu vanhempansa luona;
- 2) asuu samassa asunnossa oman tai puolisonsa lapsen kanssa;
- 3) asuu puolisonsa omistamassa asunnossa; taikka
- 4) olisi oikeutettu maksuttomaan asuntolapaikkaan, ellei ole erityisen painavia syitä sille, että opiskelija ei voi ottaa asuntolapaikkaa vastaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, opiskelijalle voidaan kuitenkin myöntää asumislisä sellaisen asunnon asumismenoihin, joka on vuokrattu opiskelun vuoksi ja sijaitsee muulla paikkakunnalla kuin perheen vakituinen asunto.

Ulkomailla opiskelevalle myönnetään asumislisää samoin edellytyksin kuin Suomessa opiskelevalle. Ulkomailla opiskelevalla on kuitenkin oikeus asumislisään sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään.

15 §

Opintolainan valtiontakaus

Valtiontakausta ei myönnetä:

1) opiskelijalle, joka on suorittamassa vapausrangaistusta;

2) opiskelijalle, jonka opintolaina on takausvastuun perusteella Kansaneläkelaitoksen perittävänä, ellei Kansaneläkelaitos erityisestä syystä toisin määrää; eikä

3) opiskelijalle, jolla on henkilötietolain (523/1999) 20 §:ssä tarkoitettuun luottotietorekisteriin rekisteröity maksuhäiriö, paitsi jos maksuhäiriö on yksittäinen, määrältään vähäinen ja sen rekisteröinnistä on kulunut kohtuullisen pitkä aika tai merkinnän aiheuttanut velka on suoritettu taikka valtiontakauksen myöntämiselle on muuten erityisiä syitä.

16 a §

Korkoavustus

Tämän lain ja kumotun opintotukilain nojalla myönnettyjen opintolainojen erääntyneet korot voidaan maksaa korkoavustuksena valtion varoista, jos tämän lain mukaisen opintolainan korkoja ei lisätä lainapääomaan 34 §:n nojalla tai kumotun opintotukilain mukaisen lainan saajalle ei ole maksettu opintotukea koron säännönmukaista erääntymiskaukautta edeltävän viiden kuukauden aikana.

Korkoavustuksen myöntäminen edellyttää, että lainansaaja on saanut veronalaista tuloa keskimäärin enintään 775 euroa kuukaudessa koron säännönmukaista erääntymiskaukautta edeltävän neljän kuukauden aikana. Asevelvollisen palvelusaikana erääntyvät opintolainan korot maksetaan kuitenkin korkoavustuksen sijasta sotilasavustuslain (781/1993) mukaisena sotilasavustuksena.

Jos lainansaajalla on huollettavanaan omia alaikäisiä lapsia taikka lainansaajan luona asuvia hänen puolisonsa alaikäisiä lapsia, korkoavustuksen enimmäistuloraja on kuitenkin:

- 1) 895 euroa, jos lapsia on yksi;
- 2) 930 euroa, jos lapsia on kaksi; ja

3) 985 euroa, jos lapsia on kolme tai useampia.

Tämän lain mukaisen opintolainan koron säännönmukaisella erääntymiskuukaudella tarkoitetaan kesäkuuta ja joulukuuta. Kumotun opintotukilain mukaisen opintolainan koron säännönmukaisella erääntymiskuukaudella tarkoitetaan maaliskuuta ja syyskuuta.

16 b §

Korkoavustuksen hakeminen ja maksaminen

Korkoavustusta koskeva hakemus on toimitettava Kansaneläkelaitokselle viimeistään koron säännönmukaista erääntymiskuukautta lähinnä seuraavan kahden kalenterikuukauden aikana. Kansaneläkelaitos voi antaa hakumenettelystä tarkempia ohjeita.

Hakemukseen on liitettävä selvitys pankin velkomasta korosta tai alkuperäinen tosite jo maksetusta korosta sekä muut mahdolliset Kansaneläkelaitoksen vaatimat selvitykset.

Korkoavustuksena maksetaan opintolainan erääntynyt korko ilmoituskuluineen. Korkoavustuksena ei makseta koronmaksun viivästymisestä aiheutuvaa viivästyskorkoa. Korkoavustuksena maksetaan korkeintaan viiden vuosipuoliskon aikana erääntyvät korkoerät.

19 §

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

Muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahaa myönnettäessä, jos opiskelija on alle 20-vuotias, sekä asumislisää myönnettäessä, jos opiskelija on alle 18-vuotias. Tulot otetaan huomioon mainitun ikärajan täyttämistä edeltävän kalenterikuukauden loppuun. Vanhempien tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon, jos opiskelija on avioliitossa tai elatusvelvollinen. Jos opiskelijan vanhemmat ovat eronneet tai asuvat pysyvästi välien rikkoutumisen vuoksi erillään, vain sen vanhemman tulot otetaan huomioon, jonka luona opiskelija asuu tai on viimeksi asunut. Jos opiskelija on alle 18-vuotias ja hän on vanhempansa ja tämän uuden aviopuolison yhteisessä kodissa huollettavana, myös uuden aviopuolison tulot otetaan huomioon.

19 a §

Puolison tulojen huomioon ottaminen asumislisää myönnettäessä

Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen asumislisään, jos hänen puolisonsa tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen määrä on enintään 15 200 euroa vuodessa. Asumislisää vähennetään jokaista tuloajan ylittävää täyttä 680 euroa kohden 10 prosenttia.

Jos puoliset eivät asu samassa asunnossa, opiskelijan puolison tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon.

22 §

Veronalaiset tulot

Opiskelijan veronalaisella tulolla tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa, mitä tuloverolaissa (1535/1992) säädetään veronalaisesta pääomatulosta ja ansiotulosta. Opiskelijan ulkomailla saamat tulot rinnastetaan tuloverolaissa tarkoitettuihin veronalaisiin tuloihin, jos vastaavanlainen tulo Suomessa saatuna olisi veronalainen.

Opiskelijan vanhempien 11 ja 19 §:ssä tarkoitettu tulo ja hänen puolisonsa 19 a §:ssä tarkoitettu tulo otetaan huomioon viimeksi toimitetun valtionverotuksen tietojen perusteella verotuksen päättymisen jälkeen seuraavan vuoden alusta. Vanhempien ja puolison ulkomailla saamat tulot rinnastetaan tuloverolaissa tarkoitettuihin veronalaisiin tuloihin, jos vastaavanlainen tulo Suomessa saatuna olisi veronalainen. Ulkomailla saatu tulo otetaan huomioon bruttomääräisenä opintotuen hakemista edeltäneeltä ajalta. Jos vanhempien tai puolison taloudellinen tilanne on verovuoden jälkeen olennaisesti muuttunut, muutokset voidaan ottaa huomioon tukea myönnettäessä. Asetuksella säädetään, mitä olennaisella muutoksella tarkoitetaan ja miten ulkomailla saadut tulot selvitetään.

25 a §

Opintotuen tarkistaminen ilman hakemusta

Opintotuki voidaan tarkistaa oppilaitoksen ilmoittaman lukuvuoden keston muutoksen perusteella ilman hakemusta.

28 §

Opintotuen periminen eräissä tapauksissa

Jos opiskelija on saanut opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti 6 §:ssä tarkoitettua etuutta, Kansaneläkelaitos saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun opintotuen takautuvasti suoritettavasta etuudesta.

34 §

Valtioneuvoston voimassaolo ja koron pääomitus

Valtioneuvosto on voimassa enintään 30 vuotta ensimmäisen lainaerän nostamisesta. Valtioneuvoston voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos lisää puolivuositain opintolainan pääomaan vuosipuoliskon aikana erääntyvät korot siltä osin kuin korko ylittää yhden prosentin lainapääomasta niinä lukukausina, joilta lainansaaja saa opintotukea, sekä välittömästi tällaista lukukautta seuraavana lukukautena.

Lainansaaja maksaa sen osan korosta, jota ei 1 momentin mukaisesti lisätä opintolainan pääomaan. Jos lainansaajan maksettavaksi tulevan koron määrä on vähemmän kuin 15 euroa, erääntyvä korko lisätään kuitenkin opintolainan pääomaan kokonaisuudessaan.

51 §

Voimaantulo

Tällä lailla kumotaan:

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

2) 14 päivänä tammikuuta 1972 annettu opintotukilaki (28/1972) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Opintotukilain 6 §:ää, 7 §:n 1 ja 2 momenttia ja 8 §:ää sovelletaan edelleen mainitun lain nojalla myönnettyihin opintolainoihin; sekä

56 §

Opintolainojen koskeva siirtymäsäännös

Kumotun opintotukilain nojalla myönnettyihin opintolainoihin sovelletaan edelleen mainitun kumotun lain 6 §:n, 7 §:n 1 ja 2 momentin ja 8 §:n säännöksiä sellaisina kuin ne ovat tämän lain voimaan tullessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Lain 15 §:n 5 momenttia sovelletaan vasta lukuvuotta 2002—2003 koskeviin opintolainan valtioneuvoston hakemuksiin. Lain 16 a ja 16 b §:ää sovelletaan kumotun opintotukilain mukaisten opintolainojen osalta vasta 30 päivänä syyskuuta 2002 erääntyviä korkoja koskeviin korkoavustushakemuksiin. Kumotun opintotukilain 7 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan vielä 31 päivänä maaliskuuta 2002 erääntyviä korkoja koskeviin korkoavustushakemuksiin. Tämän lain 34 §:ää sovelletaan opintolainan koron osittaisen pääomittamisen osalta vasta lukuvuodelle 2003—2004 myönnettäviin lainoihin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Opetusministeri *Maija Rask*

N:o 1428

L a k i

sotilasavustuslain 10 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 10 a §, sellaisena
kuin se on laissa 1266/1995, seuraavasti:

10 a §

Opintolainojen korot

Asevelvolliselle maksetaan sotilasavustuksena kumotun opintotukilain (28/1972) ja opintotukilain (65/1994) mukaisten opintolainojen korot, jotka erääntyvät maksettaviksi palvelusaikana tai sellaisen kalenterikuukauden aikana, jolloin lainansaajan palvelus

päättyy, edellyttäen, että korkoja ei lisätä lainapääomaan opintotukilain 34 §:n nojalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Maija Rask*

N:o 1429

L a k i**työvoimapalvelulain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun työvoimapalvelulain (1005/1993) 10 c §, sellaisena kuin se on laissa 193/2001, sekä
lisätään 10 e §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 193/2001, uusi 2 momentti ja lakiin uusi 13 b § seuraavasti:

10 c §

Oikeus työnhakusuunnitelmaan

Työttömällä työnhakijalla on oikeus yhteistyössä työvoimatoimiston kanssa laadittavaan ja yhdessä allekirjoitettavaan työnhakusuunnitelmaan. Työnhakusuunnitelma sisältää asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja siinä sovitaan työllistymistä edistävästä palveluista ja toimenpiteistä sekä tarvittaessa työmarkkinavalmiuksia ja toimintakykyä parantavista muista toimenpiteistä. Työnhakusuunnitelma on edellytyksenä asiakkaan osoittamiselle työllisyyslaissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin.

Yksilöity työnhakusuunnitelma on laadittava viimeistään silloin, kun asiakkaan työttömyys on kestänyt viisi kuukautta, jollei sen laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta. Yksilöity työnhakusuunnitelma sisältää asiakkaan haettavaksi työ- tai koulutuspaikkoja, muita työllistymistä edistäviä toimenpiteitä taikka työkyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Jos asiakkaan palvelutarve sitä edellyttää, yksilöity työnhakusuunnitelma voi koostua myös 3 §:ssä ja 2 luvussa tarkoitettujen palvelujen käytöstä.

Työmarkkinatukeen oikeutetulla työttömällä työnhakijalla, joka on saanut työttö-

myyspäivärahaa työttömyysturvalain (602/1984) 26 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyn enimmäisajan tai saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä, on oikeus uudistettuun 2 momentissa tarkoitettulla tavalla yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan.

Edellä 3 momentissa tarkoitettulla henkilöasiakkaalla on oikeus suunnitelmassa yksilöityihin palveluihin ja muihin toimenpiteisiin työvoimatoimiston käytettäviksi osoitettujen määrärahojen rajoissa.

Jos työttömällä työnhakijalla on oikeus kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettuun aktivointisuunnitelmaan, voidaan 3 momentissa tarkoitettu uudistettu työnhakusuunnitelma korvata aktivointisuunnitelmalla.

10 e §

Yhteistyövelvollisuus

Asiakas, jonka kanssa on 10 c §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti laadittu yksilöity työnhakusuunnitelma ja jonka työttömyys on kestänyt vähintään viisi kuukautta, on ollessaan työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa velvollinen toteuttamaan suunnitel-

maa. Asiakas on tällöin lisäksi velvollinen määrääjain työnhakusuunnitelmassa sovitulla tavalla ilmoittamaan, miten hän on suunnitelmaa toteuttanut. Jos asiakkaalta edellytetään muuta selvitystä suunnitelman toteuttamisesta, se on kirjattava työnhakusuunnitelmaan. Yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan liittyvä yhteistyövelvollisuus lakkaa, kun henkilö täyttää työttömyysturvalain 13, 16 tai 16 a §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon. Tässä momentissa tarkoitetun yhteistyövelvollisuuden laiminlyöntiin sovelletaan, mitä 10 b §:ssä, työttömyysturvalaissa ja työmarkkinatuesta annetussa laissa säädetään.

13 b §

Työkokeiluun työpaikalla osallistuvan oikeusasema

Työkokeilussa työpaikalla oleva asiakas ei ole työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa työsuhteessa työkokeilupaikan antajaan eikä työvoimatoimistoon. Työkokeilua työpaikalla ei voida järjestää työnantajalla, johon asiakas on työ- tai muussa palvelusuhteessa.

Työkokeilupaikan antaja vastaa työkokeiluun osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (299/1958) ja nuorista työntekijöistä annetussa laissa (998/1993) sekä niiden ja nuorten työnteki-

jän suojelusta annetun lain (669/1967) nojalla säädetään.

Työkokeilusta tehdään ennen sen alkamista määräaikainen kirjallinen sopimus, jossa osapuolina ovat kokeilupaikan antava virasto, laitos, yhteisö, yritys tai yksityinen elinkeinonharjoittaja ja kokeiluun osallistuva asiakas sekä työvoimatoimisto. Sopimuksessa määritellään työkokeilun sisältö, kokeiluaika ja -paikka, kokeilupaikan yhteyshenkilö ja kokeilupaikan antama lausunto. Työvoimatoimiston on ilmoitettava työkokeilusta tehdystä sopimuksesta luottamusmiehelle tai muulle henkilölle, joka edustaa työkokeilupaikan antajan palveluksessa olevia työntekijöitä. Työvoimatoimisto saa tällöin salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa työkokeiluun osallistuvan nimen sekä tässä momentissa tarkoitettut tiedot.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua kokeiluaikaa ei saa sopia kuutta kuukautta pidemmäksi. Työkokeilun päivittäinen kesto on enintään kahdeksan tuntia ja vähintään neljä tuntia. Viikoittainen kesto saa olla enintään viisi päivää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Maija Rask*

N:o 1430

L a k i

työttömyysturvalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyysturvalain (602/1984) 2 §:n otsikko, 3 §:n 3 momentti ja 9 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentti laissa 1324/1999 ja 9 § laeissa 98/1990, 1443/1992, 1401/1997 ja 61/2001, sekä
lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 9 b § seuraavasti:

2 §

*Työttömyysturvana maksettava etuus ja
 työttömän työnhakijan yleiset velvollisuudet*

— — — — —
 Työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta, tarvittaessa hakeutua ja osallistua työllistymistään edistäviin toimenpiteisiin sekä antaa työvoimatoimistolle ammatillista osaamistaan, työkokemustaan, koulutustaan ja työkykyään koskevat tiedot ja selvitykset.

3 §

Toimeenpanoelimet

— — — — —
 Työvoimatoimikunta tai työvoimatoimisto antaa työttömyysturvan saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä, joista säädetään 4 ja 4 a §:ssä, 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentissa sekä 5 a, 5 b, 7, 7 a, 8, 9, 9 a ja 9 b §:ssä, 10 §:n 2 momentissa sekä 11 ja 11 a §:ssä, kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Työvoimatoimikunnan tai työvoimatoimiston tulee työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen pyynnöstä täydentää lausuntoaan viipymättä.

9 §

*Työttömyyspäivärahaoikeuden eräitä
 rajoituksia*

Henkilö, joka ilman pätevää syytä on eronnut työstään tai joka on itse aiheuttanut työsuhteen päättymisen, ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan kolmen kuukauden ajalta. Jos työ olisi kestänyt enintään viisi päivää, hän ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan kuukauden ajalta. Jos henkilö on omalla menettelyllään aiheuttanut sen, ettei työsopimusta ole syntynyt, ei hänellä ole oikeutta työttömyyspäivärahaan kahden kuukauden ajalta. Jos työ olisi kestänyt enintään viisi päivää, hän ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan kuukauden ajalta. Aika lasketaan siitä päivästä, jona henkilö on omalla menettelyllään aiheuttanut sen, ettei työsopimusta ole syntynyt, tai jona työsuhde on päättynyt.

Henkilö, joka ilman pätevää syytä toistuvasti kieltäytyy työvoimaviranomaisen tarjoamista työkyvyn tai työkyvyn selvittämiseen pyrkivistä toimenpiteistä taikka työvoimaviranomaisen tarjoamasta työvoimapalvelulain (1005/1993) 10 c §:ssä tarkoitettuun työnhakusuunnitelmaansa sisältyvästä työelämävalmennuksesta tai työkokeilusta työpaikalla taikka kohtuulliseksi katsottavasta niihin rinnastettavasta työllistymistä edistävästä toimenpiteestä tai keskeyttää tällaisen toimenpiteen, ei ole oikeutettu työttömyyspäivära-

haan kahden kuukauden ajalta. Aika lasketaan siitä päivästä, jona kieltäytyminen tai keskeyttäminen on tapahtunut.

Jos työntekijä, jonka työsopimus on irtisanottu työsopimuslain 7 luvun 2 §:ssä tai merimieslain (423/1978) 39 §:ssä tarkoitetulla perusteella taikka jonka työsopimus on purettu työsopimuslain 8 luvun 1 §:ssä tai merimieslain 49 §:ssä tarkoitetulla tavalla, on todisteellisesti riitauttanut irtisanomisajan kuluessa tai purkamisen kolmen kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä eikä työntekijän tätä menettelyä ole pidettävä ilmeisen aiheettomana, ei ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua voida katsoa, että hän olisi 1 momentissa tarkoitetulla tavalla itse aiheuttanut työsuhteen päättymisen. Jos työsuhteen on katsottava asiassa annetun lainvoimaisen tuomion tai muun lopullisena pidettävän ratkaisun jälkeen päättyneen työntekijästä johtuneesta syystä, sovelletaan 1 momentissa tarkoitetulta ajalta aiheettomasti maksetun työttömyyspäivärahan takaisinperintään 31 §:n säännöksiä.

Henkilö, joka kieltäytyy osallistumasta työvoimapalvelulaissa tarkoitetun työnhakusuunnitelman laatimiseen, ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan kahden kuukauden ajalta kieltäytymisestä lukien. Henkilö, joka ilman pätevää syytä olennaisesti laiminlyö toteuttaa työnhakusuunnitelmaansa työvoimapalvelulain 10 e §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, ei ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan kahden kuukauden ajalta. Aika lasketaan siitä päivästä, jona työvoimaviranomainen on laiminlyönnin todennut.

Henkilöllä, joka on ollut välittömästi työ-

voimatoimistoon ilmoittautumista edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa eikä voi esittää hyväksyttävää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan kahden kuukauden ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut 16 §:n 2 momentissa tarkoitettussa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa taikka ollut työnhakijana työvoimatoimistossa.

9 b §

Pätevä syy olla toteuttamatta työnhakusuunnitelmaa

Henkilöllä on pätevä syy olla toteuttamatta työnhakusuunnitelmaansa siltä osin kuin hänellä olisi oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan vastaavaa työvoimaviranomaisen tarjoamaa työtä, koulutusta tai työllistymistään edistävää toimenpidettä 7, 7 a ja 8 §:n sekä 9 §:n 2 momentin nojalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Tämän lain 9 §:n 4 momenttia ei sovelleta henkilöön, joka on lain voimaan tullessa työttömänä työnhakijana ja jolla on oikeus peruspäivärahaan tai ansioon suhteutettuun päivärahaan 26 §:n 2 momentissa mainitulla perusteella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Maija Rask*

N:o 1431

L a k i**työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työmarkkinatuesta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1542/1993) 5—8, 9, 11 a, 12 b, 12 c, 16, 17 ja 19—21 § sekä 25 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laeissa 1705/1995 ja 62/2001, 7 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 8 ja 19 § osaksi laissa 1354/1997, 11 a § laissa 637/2001, 12 b, 12 c ja 17 § mainitussa laissa 1354/1997, 16 § osaksi laissa 1089/2000, 20 § osaksi mainitussa laissa 1354/1997 ja laissa 1325/1999 ja 21 § mainitussa laissa 1705/1995, sekä *lisätään* lakiin uusi 1 a ja 8 a §, seuraavasti:

1 a §

*Työmarkkinatuen saajan yleiset
velvollisuudet*

Työmarkkinatuen saajan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta, tarvittaessa hakeutua ja osallistua työllistymistään edistäviin toimenpiteisiin sekä antaa työvoimatoimistolle ammatillista osaamistaan, työkokemustaan, koulutustaan ja työkykyään koskevat tiedot ja selvitykset.

5 §

Työllistymisen edistäminen

Työmarkkinatuen saajan työllistymistä voidaan työvoimaviranomaisen osoituksesta edistää siten, että työmarkkinatuen saaja osallistuu työharjoitteluun, työelämävalmennukseen, koulutukseen, ammatinvalinnanohjaus- ja kuntoutustoimenpiteisiin tai muihin kohtuullisiksi katsottaviin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin sen mukaan kuin tässä luvussa säädetään.

6 §

Työharjoittelu ja työelämävalmennus

Työvoimatoimisto voi osoittaa ammatillista koulutusta vailla olevan alle 25-vuotiaan työmarkkinatuen saajan työelämään perehtymiseksi sekä työhönsijoittumisen ja ammatitaidon edistämiseksi työharjoitteluun.

Työvoimatoimisto voi osoittaa muun kuin 1 momentissa tarkoitetun työmarkkinatuen saajan hänen suostumuksellaan työelämään palaamisen tukemiseksi sekä työhönsijoittumisen ja ammatitaidon edistämiseksi työelämävalmennukseen.

7 §

*Työharjoittelun ja työelämävalmennuksen
järjestäminen*

Työmarkkinatuen saaja voidaan sijoittaa valtion, kunnan, kuntayhtymän, muun yhteisön, säätion tai yksityisen elinkeinonharjoittajan järjestämään työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen.

Työmarkkinatuen saajaa ei voida osoittaa työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen:

1) jos työharjoittelun tai työelämävalmennuksen järjestäjän palveluksessa ei ole virkasuhteessa tai työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa olevia työntekijöitä;

2) sellaisiin tehtäviin, joista työharjoittelun tai työelämävalmennuksen järjestäjä on työharjoittelun tai työelämävalmennuksen aloittamista edeltäneiden yhdeksän kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä taikka joissa työharjoittelun tai työelämävalmennuksen järjestäjä työsopimuslain 7 luvun 11 §:n mukaisesti on muuttanut työntekijän työsuhteen osa-aikaiseksi;

3) jos työharjoittelu tai työelämävalmennus aiheuttaisi sen järjestäjän palveluksessa olevien työntekijöiden irtisanomisia tai lomautuksia taikka heidän työsuhteidensa ehtojen huonontumista; tai

4) jos työharjoittelusta tai työelämävalmennuksesta aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, että harjoittelu tai valmennus vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua.

8 §

Sopimus työharjoittelusta tai työelämävalmennuksesta

Työvoimatoimisto, harjoittelu- tai valmennuspaikan järjestäjä ja työmarkkinatuen saaja tekevät kirjallisesti työharjoittelusta tai työelämävalmennuksesta määräaikaisen sopimuksen, josta tulee käydä ilmi:

1) harjoittelun tai valmennuksen suoritus-aika ja -paikka;

2) harjoittelun tai valmennuksen päivittäinen ja viikoittainen kesto;

3) tehtävät, joita työmarkkinatuen saaja suorittaa harjoittelun tai valmennuksen aikana; sekä

4) harjoittelu- tai valmennuspaikan yhteys-henkilö.

Työvoimatoimisto voi lisäksi asettaa sopimuksessa työharjoittelun tai työelämävalmennuksen suorittamisen kannalta tarpeellisia ehtoja. Työelämävalmennusta koskevaan sopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan valmennuksen järjestäjän tulee osallistua työmarkkinatuen saajan ammattitaidon ja osaa-

misen sekä niiden kehittymisen arviointiin. Sopimuksesta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työvoimatoimiston on ilmoitettava sopimuksesta luottamusmiehelle tai muulle henkilölle, joka edustaa harjoittelu- tai valmennuspaikan järjestäjän palveluksessa olevia työntekijöitä. Työvoimatoimisto saa tällöin salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa työmarkkinatuen saajan nimen sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu päivittäinen kesto on enintään kahdeksan tuntia ja vähintään neljä tuntia. Harjoittelun ja valmennuksen viikoittainen kesto saa olla enintään viisi päivää.

Työvoimatoimisto voi tehdä sopimuksen siksi ajaksi, jonka asianomaisen henkilön työhön ja työelämään perehdyttämisen tai työhönsijoittumisen ja ammattitaidon edistämisen arvioidaan kestävän. Sopimuksen tai useampien sopimusten yhteenlaskettu kesto henkilöä kohti voi olla enintään 12 kuukautta. Erityisestä syystä, kuten työmarkkinoilta syrjäytymisen ehkäisemiseksi, sopimusten yhteenlaskettu kesto voi olla enintään 18 kuukautta.

Edellä 5 momentissa tarkoitettujen enimmäisaikojen laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on täyttänyt työttömyysturvalain 13, 16 tai 16 a §:ssä säädetyn työssäoloehdon, saanut työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain 26 §:n mukaisen enimmäisajan ja uudelleen täyttää työmarkkinatuen saantiehtot. Enimmäisajan laskenta aloitetaan uudelleen alusta myös sellaisen henkilön kohdalla, joka enimmäisajan täyttymisen jälkeen on saanut työmarkkinatukea työttömyytensä perusteella vähintään 500 päivältä.

8 a §

Työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen osallistuvan oikeusasema

Tämän lain mukaiseen työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen osallistuessaan työmarkkinatuen saaja ei ole työsopimuslain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa työharjoittelun tai työelämävalmennuksen järjestäjään eikä työvoimatoimistoon.

Työharjoittelun tai työelämävalmennuksen järjestäjä vastaa työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (299/1958) ja nuorista työntekijöistä annetuissa laissa (998/1993) sekä niiden ja nuorten työntekijäin suojelusta annetun lain (669/1967) nojalla säädetään.

9 §

Työharjoitteluun tai työelämävalmennukseen osallistuvan vakuutusturva

Työharjoittelussa tai työelämävalmennuksessa sattuneesta tapaturmasta tai siinä saadusta ammattitaudista suoritetaan työmarkkinatuen saajalle korvaus valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työtapaturmasta siltä osin kuin vahingoittuneella ei ole oikeutta vähintään saman suuruiseen korvaukseen muun lain mukaan.

Asian, joka koskee korvauksen suorittamista valtion varoista tämän pykälän nojalla, käsittelee ensimmäisenä asteena valtiokonttori.

Työministeriö järjestää työharjoittelussa ja työelämävalmennuksessa oleville ryhmävuorokorvauksen.

11 a §

Ylläpitokorvaus

Työmarkkinatuen saajalle maksetaan ylläpitokorvausta 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun työelämävalmennuksen aikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista.

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetaan ylläpitokorvausta 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun työharjoittelun aikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ylläpitokorvauksesta on voimassa, mitä työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetuissa laissa työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen Suomessa osallistuvan ylläpitokorvauksesta ja sitä koskevasta asiasta säädetään.

12 b §

Tuen määrä

Työnantajalle maksetaan työmarkkinatukea 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu täysimääräinen työmarkkinatuki.

Työnantajalle maksettavan työmarkkinatuen tai yhdistelmätuen määrä voi olla enintään työnantajalle henkilön palkkauksesta aiheutuneiden kustannusten suuruinen. Tukea ei makseta, jos työnantajalle henkilön palkkauksesta aiheutuvat kustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohti laskettu määrä. Palkkauskustannuksina pidetään työllistetyille maksettavaa palkkaa ennen vakuutetun lakisääteisten maksujen ja verojen pidätystä ja sen lisäksi työnantajan lakisääteistä sosiaaliturva-, työeläkevakuutus-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä pakollista ryhmähenkivakuutusmaksua. Jos yhdistelmätuen määrä ylittää työnantajalle aiheutuneet palkkauskustannukset, vähennys tehdään työllistämistuesta.

Eri työnantajatahoille maksettavan tuen enimmäismäärästä ja tuen maksatusmenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

12 c §

Tuen kesto

Työmarkkinatuki voidaan määrätä maksettavaksi työnantajalle enintään 24 kuukaudeksi henkilöä kohti. Työllistämistukeen yhdistetynä työmarkkinatuki voidaan kuitenkin määrätä maksettavaksi työnantajalle enintään 12 kuukaudeksi henkilöä kohti. Enimmäisaikojen laskentaan sovelletaan, mitä 8 §:n 6 momentissa säädetään työharjoittelua ja työelämävalmennusta koskevan sopimuksen enimmäiskestosta.

16 §

Odotusaika

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettulle henkilölle maksetaan työmarkkinatukea sen jälkeen, kun hän työvoimatoimistoon ilmoittaututtuaan tai ilmoittautumistaan edeltävän kahden vuoden tarkastelujakson aikana on

ollut yhteensä viisi kuukautta työssä, itsenäisenä yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa taikka 2 luvussa tarkoitettussa työharjoittelussa, työelämävalmennuksessa, koulutuksessa, työkokeilussa tai työhallinnon järjestämässä kuntoutuksessa. Tätä rajoitusta ei sovelleta henkilöön, joka on tullut työmarkkinoille valmistuttuaan ammatin oppilaitoksesta tai suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun tutkinnon.

Henkilön ei katsota olleen työmarkkinoilla, jos hän työssä, yrittäjänä tai työnhakijana ollessaan on ollut päätoiminen opiskelija.

17 §

Työvoimapolitiittisista toimenpiteistä kieltäytyminen

Henkilöllä, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy toistuvasti työvoimaviranomaisen tarjoamista työkyvyn tai työkyvyn selvittämiseen pyrkivistä toimenpiteistä taikka ilman pätevää syytä kieltäytyy työvoimatoimiston tarjoamista työvoimapalvelulain 10 c §:ssä tarkoitettuun työnhakusuunnitelmaansa sisältyvästä, 6 §:n 2 momentissa tai 11 §:ssä tarkoitettua taikka muusta niihin rinnastettavasta kohtuulliseksi katsottavasta työllistymistä edistävästä toimenpiteestä, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen kahden kuukauden ajalta. Määräaika lasketaan siitä päivästä, jona kieltäytyminen on tapahtunut.

Henkilöllä on aina oikeus kieltäytyä työsäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävästä työharjoittelusta, työelämävalmennuksesta tai työkokeilusta menettämättä oikeuttaan työmarkkinatukeen.

19 §

Työvoimapolitiittisen toimenpiteen keskeyttäminen

Henkilöllä, joka ilman pätevää syytä keskeyttää tai joutuu omasta syystään keskeyttämään 6 tai 11 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen tai muun niihin rinnastettavan kohtuulliseksi katsottavan työllistymistä edistävän toimen-

piteen, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen kahden kuukauden ajalta keskeytymisestä lukien.

Henkilöllä on oikeus keskeyttää työharjoittelu, työelämävalmennus ja työkokeilu menettämättä oikeuttaan työmarkkinatukeen, kun hän on ollut saman työharjoittelun, valmennuksen tai työkokeilun järjestäjän tehtävissä yhteensä kuusi kuukautta.

Henkilöllä on oikeus keskeyttää työharjoittelu, työelämävalmennus ja työkokeilu menettämättä oikeuttaan työmarkkinatukeen, jos toimenpiteen järjestäjä olennaisesti laiminlyö 8 a §:n 2 momentissa tai työvoimapalvelulain 13 b §:ssä säädettyä velvoitettaan tai laiminlyö noudattaa toimenpiteestä tehdyn sopimuksen ehtoja.

20 §

Työmarkkinatuen eräitä rajoituksia

Työmarkkinatukeen sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 7 ja 7 a §:ssä, 9 §:n 1 momentissa ja 3—5 momentissa, 9 a ja 9 b §:ssä sekä 10 §:n 2 momentissa työttömyyspäivärahasta säädetään.

Henkilöllä, jonka toistuvasta 17—19 §:ssä tarkoitettua menettelyä on pääteltävissä, ettei hän halua työllistymistään edistäviin toimenpiteisiin, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen ennen kuin hän ollut työssä tai 10 §:ssä tarkoitettua koulutuksessa vähintään kolme kuukautta.

Toistuvan työstä kieltäytymisen tai sitä vastaavan menettelyn osalta työmarkkinatukeen sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 11 §:ssä säädetään.

21 §

Oikeus työmarkkinatukeen odotus-, määrä- tai omavastuuajan kuluessa

Työmarkkinatukea maksetaan sen estämättä, mitä 16—19 ja 22 a §:ssä säädetään, siltä ajalta, jona henkilö odotus-, määrä- tai omavastuuajana on 2 luvussa tarkoitettua koulutuksessa, työharjoittelussa, työelämävalmennuksessa, työkokeilussa tai kuntoutuksessa.

25 §

Työmarkkinatuen maksaminen ilman tarveharkintaa

— — — — —
Taloudellisen tuen tarvetta ei myöskään edellytetä aikana, jona henkilö on 2 luvussa tarkoitettussa koulutuksessa, työharjoittelussa, työelämävalmennuksessa, työkokeilussa taikka työhallinnon järjestämässä kuntoutuksessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan työmarkkinatuesta annetussa laissa tarkoitettuun työharjoitteluun, viittauksen katsotaan koskevan myös tämän lain mukaista työelämävalmennusta, jollei tästä laista muuta johdu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Maija Rask*

N:o 1432

L a k i**työllisyyslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 13 päivänä maaliskuuta 1987 annetun työllisyyslain (275/1987) 25 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 906/1998,
muutetaan 17 §, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

2 a §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nuorella* alle 25-vuotiaasta työvoimatoimistoon työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautunutta henkilöä;

2) *pitkäaikaistyöttömällä* yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa ollut henkilö tai henkilöä, joka on ollut useammassa työttömyysjaksossa yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa ja joka työttömyyden kokonaiskeston perusteella on rinnastettavissa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä olleeseen työnhakijaan;

3) *vajaakuntoisella* henkilöä, jonka mahdollisuudet saada sopivaa työtä, säilyttää työ tai edetä työssä ovat huomattavasti vähentyneet asianmukaisesti todetun vamman, sairauden tai vajavuuden takia;

4) *työssäkäyntialueella* työministeriön ase-

tuksella tarkemmin määriteltävää yhden tai useamman kunnan muodostamaa aluetta, jolla kunnan asukkaat yleisesti käyvät työssä.

17 §

Työttömälle maksettavat korvaukset

Työttömälle voidaan hänen omaehtoisen työllistymisensä edistämiseksi ja toimeentulonsa turvaamiseksi myöntää työllistämistukea. Tukea voidaan myöntää valtion talousarvion rajoissa työttömälle työelämävalmennukseen työpaikalla, yritystoiminnan käynnistämiseen ja vakiinnuttamiseen, osa-aikaisten työntekomahdollisuuksien lisäämiseen sekä muihin työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin. Tuen myöntämisen edellytyksistä, tuen määrästä ja kestosta, matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta sekä tukea koskevan asian käsittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämän lain mukaiseen työelämävalmennukseen osallistuva ei ole työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa työsuhteessa työelämävalmennuksen järjestäjään eikä työvoimatoimistoon.

N:o 1432

Vastuusta työelämävalmennukseen osallistuvan työturvallisuudesta säädetään erikseen.

Tämän lain mukaiseen työelämävalmennukseen sovelletaan, mitä työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) 6 §:n 2 momentissa, 8 §:n 1—4 momentissa ja 9 §:ssä työmarkkinatuen saajan työelämävalmennuksesta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan tämän lain voimaantullessa voimassa olleessa 17 §:ssä tarkoitettuun työharjoitteluun, viittauksen katsotaan koskevan myös tämän lain mukaista työelämävalmennusta, jollei tästä laista muuta johdu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ministeri *Maija Rask*